

Kvartalsrapport

mars 2020

Inledning

Region Sörmland är som övriga världen mitt inne i covid-19 pandemin. I skrivande stund är det ingen som vet hur länge pandemin kommer att pågå och vilka effekter den får. Till och med mars månad ser vi marginella effekter av pandemin på total nivå men bedömningen är att vi från april och framåt kommer att få en annan bild. I kvartalets utfall är det endast i två veckor som pandemin varit pågående. I prognosen har antagits att pandemin sträcker sig till och med juni månad och att vi sedan återgår till ett normalläge, detta gäller vår kostnadsbild.

Ett antagande är att vi får full täckning av staten för de merkostnader och intäktsbortfall som vi har fått på grund av covid-19. Eftersom det inte är helt klart hur definitionen av en merkostnad ser ut och hur mycket som är möjligt att eftersöka så finns i denna kvartalsrapport ett avsnitt ”merkostnader och intäktsbortfall kopplade till covid-19”. I avsnittet har en bästa bedömning av de merkostnader och intäktsbortfall regionen kommer att ha under året kopplat till covid-19 gjorts. De merkostnader och intäktsbortfall som kommer att uppstå räknar regionen med att få ersättning för.

Vad gäller skatteintäkterna så baseras utfallet på Sveriges kommuner och regioners (SKR) prognos från februari 2020. I prognosen däremot så är den SKR:s prognos från april 2020 inarbetad. Prognosen visar på en stor sänkning mot budgeten. Sänkningen beror på den arbetslöshet som förväntas i spåren av covid-19, dvs antalet arbetade timmar sjunker dramatiskt.

Statliga åtgärder om extra tillskott ingår i prognosen. Dels innefattas de så kallade välfärds miljarderna och dels innefattas riktade bidrag som tillkommit på grund av pandemin. Välfärds miljarderna totalt har aviserats i tre omgångar och blir för Region Sörmland cirka 195 mnkr. Utöver det kompenseras regionen med riktade bidrag för bland annat minskat skatteunderlag på grund av periodiseringsfonder och sjuklönekostnader på totalt 65 mnkr under året. Löpande beslutas om nya politiska åtgärder och prognosen i denna rapport bygger på de åtgärder som var kända till och med i mitten av maj.

Prognosen för balanskravsresultatet beräknas till 6 mnkr. Prognosen är dock behäftad med stor osäkerhet kopplad till utvecklingen av covid-19 och övriga åtgärder som planerats. Region Sörmland har öronmärkt 37 mnkr i eget kapital för insatser med anledning av coronapandemin vilka kommer att användas under året.

Region Sörmland har en resultatutjämningsreserv (RUR) på 327 mnkr som byggts upp när regionen haft starka ekonomiska resultat och som är avsedd att nyttjas vid extrema lägen i ekonomin för att täcka tillfälliga underskott i balanskravsresultatet. Den rådande coronapandemin får effekter på ekonomin som bedöms uppfylla kriterierna att använda RUR och ge regionen en möjlighet att undvika kortsiktiga sparåtgärder som skulle få allvarliga konsekvenser för den service och de tjänster som regionen tillhandahåller. Slutligt ställningstagande kring nyttjande av RUR görs i årsredovisningen.

I denna rapport framgår att samtliga nämnder vidtar åtgärder för att klara ekonomin för den normala verksamheten och att staten tydligt signalerar att kommuner och regioner kommer att kompenseras för de ekonomiska effekterna av coronapandemin.

Ekonomi

Det finns tre olika resultat som regionen redovisar i sina uppföljningar. Det handlar dels om redovisning utifrån det så kallade balanskravsresultatet dels om periodresultatet och dels om verksamhetens resultat.

En redovisning av balanskravsresultatet innebär att orealiserade värdeökningar och värdeminskningar av regionens kapitalförvaltning inte ingår. I periodresultatet ingår däremot alla poster i resultaträkningen. Verksamhetens resultat visar hur verksamheterna har gått under perioden när skatter och statsbidrag har räknats in.

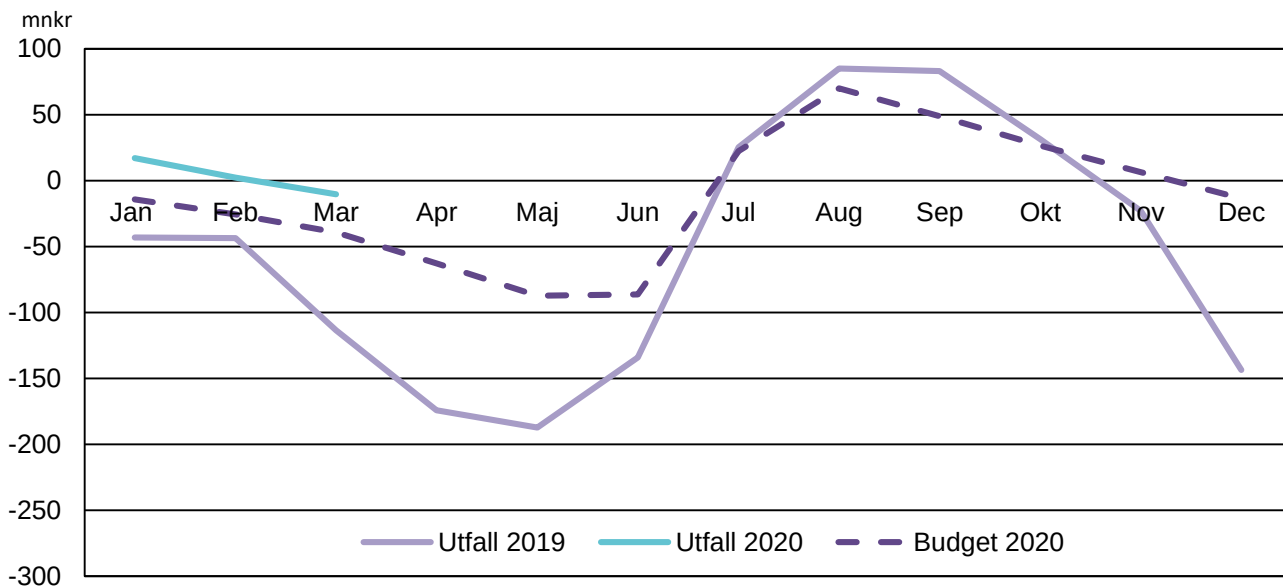
Efter mars redovisar Region Sörmland ett negativt balanskravsresultat på -15 mnkr. Balanskravsresultatet är beräknat enligt nedan.

Ekonomiskt utfall, jan-mars 2020	mnkr
Verksamhetens resultat	-10
Finansnetto	-527
Periodresultat	-537
Orealiserade finansiella intäkter	-4
Orealiserade finansiella kostnader	+526
Balanskravsresultat	-15

Periodresultatet uppgår till -537 mnkr, vilket är 515 mnkr sämre än budgeterat. Det negativa periodresultatet kan till stor del hänföras till den negativa utvecklingen på finansiella marknader som påverkar regionens kapitalförvaltning.

Verksamhetens resultat för perioden uppgår till -10 mnkr, vilket är 29 mnkr bättre än budgeterat. Verksamhetens intäkter är i nivå med periodbudgeten medan verksamhetens kostnader är lägre. Ett överskott redovisas även för skatter och bidrag. I diagrammet nedan redovisas verksamhetens resultat.

Verksamhetens resultat

mnkr	Utfall jan-mars 2020	Budget jan-mars 2020	Avvik från period- budget	Utfall jan-mars 2019	Förändr utfall jan-mars 2019-2020	Budget helår 2020	Prognos helår 2020	Avvik prognos- budget
Verksamhetens intäkter								
Patient-, Trafikant- och andra avgifter	68	81	-13	61	12,3 %	325	266	-59
Försäljning hälso- och sjukvård	247	206	41	102	143,0 %	817	870	53
Försäljning inom regional verksamhet	111	117	-6	115	-3,3 %	465	481	16
Övriga intäkter	246	265	-19	166	48,0 %	1 059	1 035	-24
Verksamhetens kostnader								
Personalkostnader	-1 453	-1 428	-25	-1 415	2,7 %	-5 560	-5 622	-62
Köpt verksamhet	-816	-814	-2	-697	17,0 %	-3 257	-3 326	-69
Läkemedel	-270	-300	30	-287	-5,9 %	-1 201	-1 162	39
Lokalkostnader	-85	-74	-11	-71	19,8 %	-299	-310	-11
Övriga kostnader	-338	-354	16	-317	7,3 %	-1 413	-1 360	53
Avskrivningar	-74	-83	9	-71	3,5 %	-331	-318	13
Verksamhetens nettokostnader	-2 364	-2 384	20	-2 414	-2,0 %	-9 395	-9 446	-51
Skatteintäkter								
Inkomst- o kostnadsutjämnin	435	434	1	417		1 738	1 742	4
Generella statsbidrag	238	220	18	233		880	1 190	310
Summa skatt o statsbidrag	2 354	2 345	9	2 300	2,4 %	9 381	9 416	35
Verksamhetens resultat	-10	-39	29	-114		-14	-30	-16
Finansiella intäkter								
Finansiella intäkter	28	52	-24	370		205	203	-2
Finansiella kostnader	-555	-36	-520	-33		-143	-114	29
Finansnetto	-527	16	-544	337		62	89	27
Resultat efter finansiella poster	-537	-23	-515	223		48	59	11

Ekonomiskt utfall

Nedan kommenteras utfallen i förhållande till budgeten för varje intäkts- och kostnadsslag i resultaträkningen.

Inom verksamhetens intäkter redovisar gruppen försäljning hälso- och sjukvård ett utfall som är 41 mnkr bättre än budgeterat, vilket beror på att antalet digitala vårdkontakter har ökat. Motsvarande kostnad för digitala vårdkontakter finns inom gruppen köpt verksamhet. Utfallet för patient- trafikant- och andra avgifter är lägre än budgeterat för perioden. Det är framförallt patient-avgifter för läkarbesök inom primärvården och biljett-intäkter för allmän kollektivtrafik med buss som har blivit lägre än beräknat. Även övriga intäkter redovisar ett utfall som är lägre än budget, vilket bland annat beror på att den rörliga delen av statsbidraget för nya kömiljarden ännu inte har betalats ut. Utfallet för verksamhetens intäkter har ökat med 228 mnkr eller 51,6 % jämfört med föregående år.

Region Sörmlands personalkostnader uppgår efter det

första kvartalet till 1 453 mnkr, vilket är 25 mnkr högre än budgeterat. Budgetavvikelsen kan bland annat härledas till inhyrd personal, timlön och övertid. Kostnaden för pensioner påverkar däremot resultatet positivt. Utfallet för personalkostnader har ökat med 38 mnkr eller 2,7 % jämfört med föregående år.

Den totala kostnaden för köpt verksamhet är i nivå med periodbudgeten. Inom gruppen finns det dock stora budgetavvikelser. Positivt avviker till exempel kostnaden för tåg och trafikkostnaden för landsbygds- och stadstrafik medan till exempel kostnaden för digitala vårdkontakter, köp av utomlänsvård och laboratorie-undersökningar avviker negativt. De största budgetavvikelsena för utomlänsvården finns inom fritt vårdval och hög-specialiserad vård. Utfallet för köpt verksamhet har ökat med 119 mnkr eller 17,0% jämfört med föregående år.

Kostnaden för läkemedel uppgår till 270 mnkr, vilket är 30 mnkr lägre än budgeterat. Det är framförallt kostnaden

för receptläkemedel som varit lägre än beräknat. Utfallet för läkemedel har minskat med 17 mnkr eller 5,9 % jämfört med föregående år.

Under perioden har kostnaden för lokaler varit 11 mnkr högre än budgeterat, vilket framförallt beror på att kostnaden för externt förhyrda lokaler och rivning har varit högre än beräknat. Utfallet för gruppen övriga kostnader har varit lägre än budgeterat, vilket bland annat beror på att medel avseende oförutsedda kostnader och fastighetsplanen inte disponerats fullt ut. Utfallet för lokaler har ökat med 14 mnkr eller 19,8 %.

Skatter och statsbidrag redovisar totalt en positiv budgetavvikelse på 9 mnkr. Utfallet baseras på SKR: s prognos från februari-2020. Anledningen till att denna prognos använts är att det var den aktuella prognosen under bokningsperioden till och med mars. Utfallet för skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 54 mnkr eller 2,4 % jämfört med föregående år.

I spåren av Coronakrisen föll världens börser kraftigt under första kvartalet vilket medfört kraftiga försämringar av regionens finansnetto. Jämfört med budget avviker finansnettot negativt med 544 mnkr. I stort sett hela avvikelsen består av orealiserade värdepappersvärdepapper. Utfallet för finansiella nettot har minskat med 864 mnkr jämfört med föregående år då situationen på finansmarknaden var en helt annan.

Prognos jämfört med budget

Region Sörmland prognos för helåret visar ett balanskravsresultat på 6 mnkr och ett periodresultat på 59 mnkr. Prognosen är behäftad mer stor osäkerhet kopplad till utvecklingen av covid-19 och övriga åtgärder som planerats under året.

Prognos, jan-dec 2020	mnkr
Verksamhetens resultat	-30
Finansnetto	+89
Periodresultat	+59
Orealiserade finansiella intäkter	-64
Orealiserade finansiella kostnader	+11
Balanskravsresultat	+6

Nedan kommenteras prognosen i förhållande till budgeten för varje intäkt- och kostnadsslag i resultaträkningen.

Prognosen för verksamhetens intäkter är 14 mnkr lägre än budgeterat. Det är framförallt patientavgifter och biljettintäkter för allmän kollektivtrafik som beräknas bli lägre än budgeterat.

Prognosen för verksamhetens kostnader är totalt 37 mnkr högre än budgeterat. Kostnaden för personal, och köpt verksamhet beräknas bli högre än budgeterat medan kostnaden för läkemedel och övriga kostnader beräknas bli lägre.

Prognosen för personalkostnader beräknas bli 62 mnkr högre än budgeterat. Kostnaden för både inhyrd- och egen personal avviker negativt. Den högre kostnaden för egen personal förklaras delvis av riktade statsbidrag till verksamheterna. I personalkostnaderna ingår även regionens pensionskostnad. Kostnaden för pensionerna prognostiseras till en betydligt lägre nivå än budgeterat. KPA har meddelat om en förändring i KPA:s beräkningsplattform som för Region Sörmlands del kommer att innebära positiva effekter ekonomiskt. Den nya plattformen ger KPA möjlighet att göra prognoser med mer exakthet. För Region Sörmlands del handlar det om lägre kostnader på cirka 140 mnkr under 2020. Utöver plattformsförändringen så påverkar en ökning av inkomstbasbeloppet pensionskostnaden. Inkomstbasbeloppet är högre vid detta prognostillfälle än budgeterat och innebär att färre personer kommer upp till den nivå som krävs för att tjäna in förmånsbestämd pension.

Prognosen för köpt verksamhet pekar mot en negativ budgetavvikelse. Den negativa budgetavvikelsen beror framförallt på kostnaderna för köpt utomlänsvård och laboratorieundersökningar.

Prognosen för läkemedel beräknas bli 39 mnkr lägre än budgeterat. Kostnadsutvecklingen ligger inte på den nivå som förväntades när budgeten lades.

Även gruppen övriga kostnader beräknas redovisa ett överskott, det finns dock stora budgetavvikelser inom gruppen. I prognosen beräknas reserverade medel för bland annat oförutsedda kostnader och fastighetsplanen inte användas fullt ut. Kostnaden för hjälpmedel och sjukvårdsmaterial beräknas däremot bli högre än budgeterat.

Prognosen för skatter och statsbidrag avviker positivt från budgeten med 35 mnkr. Skatteintäkterna beräknas bli 279 mnkr lägre än budgeterat. Regionen erhåller dock extra statliga tillskott på grund av pandemin med cirka 260 mnkr. Utöver nämnda tillskott beräknas det generella statsbidraget för läkemedel bli cirka 51 mnkr högre än budgeterat.

Prognosen för finansnettot är positiv på grund av en lägre värdeökning av pensioner. Kapitalförvaltningen, som är en del av finansnettot, är liksom förra året lagd i nivå med budget, dvs en långsam värdeökning över tid. Kortsiktiga upp- och nedgångar på de finansiella marknaderna kommer visserligen att påverka det årliga resultatet men är omöjliga att förutse och bör inte få följdverkningar för styrningen på kort sikt av övrig verksamhet. Fokus vid bedömning av regionens totala resultat bör ligga på balanskravsresultatet där orealiserade värdeförändringar i kapitalförvaltningen exkluderas. Detta kan ytterligare tydliggöras i kommande års budget.

Om vi tittar på nämndernas utfall så visar flera nämnder på underskott i sina prognoser för året: Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan, nämnden för socialtjänst och vård samt nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet.

Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan har gjort en åtgärdsplan i sin kvartalsrapport som bifogas ärendet. Regionstyrelsen kommer att följa utvecklingen av genomförda åtgärder inom primärvårdsområdet under året.

Nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet lämnar en negativ prognos som helt är kopplad till covid-19 i form av saknade intäkter. Regionstyrelsen räknar med att vi får ersättning för intäktsbortfallet av staten och inga övriga åtgärder behöver vidtas under året.

Nämnden för socialtjänst och vård lämnar en negativ prognos. Nämnden förfogar över eget kapital som täcker det beräknade underskottet och inga övriga åtgärder behöver vidtas under året.

mnkr	Utfall jan- mars 2020	Budget jan- mars 2020	Budget 2020	Prognos 2020	Avvik budget- prognos	Prognos Balanskrav
Nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet	-34	-37	-134	-139	-5	-139
Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan	-4	-10	-10	-18	-8	-18
Nämnden för samverkan socialtjänst och vård	3	-1	-1	-5	-4	-5
Patientnämnden	0	-1	-4	-4	0	-4
Regionala utvecklingsnämnden	-32	-47	-194	-191	3	-191
Regionstyrelsen	-469	74	396	421	25	368
- varav verksamhet inkl skatter o generella bidrag	58	58	334	330	-4	330
- finansnetto	-527	16	62	91	29	38
Revisionen	-1	-1	-5	-5	0	-5
Inköpsnämnden	0	0	0	0	0	0
Resultat	-537	-23	48	59	11	6

Driftsredovisning, utfall januari – mars samt prognos helår 2020

mnkr	Utfall jan-mars 2020	Budget jan-mars 2020	Avvikelse från period- budget	Utfall jan-mars 2019	Budget helår 2020	Prognos helår 2020	Avvikelse prognos- budget
Hälso- och sjukvård							
REGIONSTYRELSEN	-2 053	-2 043	-10	-2 113	-8 096	-8 283	-187
Division Kirurgi	-672	-670	-2	-674	-2 640	-2 687	-47
Division Medicin	-539	-525	-14	-555	-2 082	-2 101	-19
Division Medicinsk service	-122	-103	-19	-90	-420	-471	-51
Division Psykiatri och funktionshinder	-205	-205	0	-198	-801	-816	-15
Divisionsgemensamt inkl divisionsledning	-33	-26	-7	-45	-98	-141	-43
Hälsoval	-381	-387	6	-368	-1 549	-1 549	0
Tandvård	-56	-55	-1	-56	-219	-219	0
Övrig hälso- och sjukvård	-45	-72	27	-127	-287	-299	-12
NÄMNDEN FÖR PRIMÄRVÅRD, RÄTTSPSYKIATRI OCH DAMMSDALSKOLAN							
	-4	-10	6	-13	-10	-18	-8
Primärvård	-12	-7	-5	-12	0	-22	-22
Regionsjukhuset Karsudden	7	-4	11	-2	-10	4	14
Dammsdalskolan	1	1	0	1	0	0	0
ÖVRIGA NÄMNDER							
	3	-2	5	-3	-5	-9	-4
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	3	-1	4	-3	-1	-5	-4
Patientnämnden	0	-1	1	0	-4	-4	0
Regionalverksamhet							
REGIONSTYRELSEN	-68	-72	4	-73	-286	-286	0
Kollektivtrafik	-68	-72	4	-73	-286	-286	0
ÖVRIGA NÄMNDER							
	-66	-84	18	-51	-328	-330	-2
Regionala utvecklingsnämnden	-32	-47	15	-17	-194	-191	3
Nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet	-34	-37	3	-34	-134	-139	-5
Ledning och stöd							
REGIONSTYRELSEN	-175	-165	-10	-161	-665	-516	149
Regiondirektörens staber	-57	-46	-11	-38	-192	-193	-1
Regionservice	-44	-38	-6	-51	-157	-175	-18
Region Sörmland IT	-12	-2	-10	-4	0	-2	-2
Regiongemensamt	-62	-79	17	-68	-316	-146	170
ÖVRIGA NÄMNDER							
	-1	-1	0	0	-5	-5	0
Revision	-1	-1	0	-1	-5	-5	0
Inköpsnämnden	0	0	0	1	0	0	0
Finansiella poster i nämndernas resultat	0	-7	7	0	0	1	1
Verksamhetens nettokostnad	-2 364	-2 384	20	-2 414	-9 395	-9 446	-51
Skatteintäkter	1 681	1 691	-10	1 650	6 763	6 484	-279
Utgjämning o gen statsbidrag	673	654	19	650	2 618	2 932	314
Verksamhetens resultat	-10	-39	29	-114	-14	-30	-16
Finansiellt netto	-527	16	-544	337	62	89	27
Resultat efter finansiella poster	-537	-23	-515	223	48	59	11

Hälso- och sjukvård

Division kirurgi lämnar en prognos som avviker negativt från budget med 47 mnkr. Avvikelsen beror främst på personalkostnader och köpt verksamhet.. Nettokostnaden för divisionen är lägre än 1 %. I och med utbrottet av Covid-19 har ledningen beslutat att skjuta upp planerad vård för att frigöra resurser för omfördelning efter behov. Efter första kvartalet redovisas ett underskott mot budget med 2 mnkr.

Division medicin lämnar en prognos som avviker negativt från budget med 19 mnkr. Efter första kvartalet redovisas ett underskott med 14 mnkr. Underskottet kan till stor del härledas till kostnader för laboratorieanalyser, vårdnära service och diabetes hjälpmedel. Kostnaden för inhyrd personal har däremot minskat under det första kvartalet med 4 mnkr.

Division medicinsk service lämnar en prognos som avviker negativt från budget med 51 mnkr. Efter första kvartalet redovisas ett underskott på 19 mnkr. Avvikelsen orsakas främst av underskott inom sålda tjänster till övriga hälso- och sjukvården. Anledningen till försäljningsminskningen är främst brist på personal.

Division psykiatri och funktionshinder lämnar en prognos som avviker negativt från budget med 15 mnkr. Avvikelsen består främst av utomlänsvård för barnpsykiatrisk slutenvård samt vårdhemsplaceringar för vuxna och kostnader för hjälpmedel. Efter första kvartalet redovisas ett utfall i nivå med budget.

Divisionsgemensamt lämnar en prognos som avviker negativt från budget med 43 mnkr. Efter första kvartalet redovisas ett underskott på 7 mnkr. Avvikelsen mellan budget och prognos beror huvudsakligen på personalkostnader och köpt verksamhet.

Hälsoval lämnar en prognos som är densamma som budgeten. Efter det första kvartalet redovisas ett överskott på 6 mnkr. En osäkerhet i prognosen är i vilken omfattning patientintäkterna kommer att avvika från budgeterat värde kopplat till covid-19.

Prognosen för övrig hälso- och sjukvård avviker negativt från budget med 12 mnkr vilket främst beror på fler patienter som fått omfattande högspecialiserad vård. Efter första kvartalet redovisas ett överskott på 27 mnkr, vilket beror på tillfälligt uppbokade rabatter för läkemedel.

Primärvården lämnar en prognos som avviker negativt

från budget med 22 mnkr. Efter första kvartalet redovisas ett underskott på 5 mnkr. Den största orsaken till underskottet är den nya vårdcentralen VC Gallerian som beräknas landa på ett underskott på cirka 15 mnkr.

Regionsjukhuset Karsudden lämnar en prognos som avviker positivt från budget med 14 mnkr. Avvikelsen beror främst på högre beläggning än budgeterat. Efter första kvartalet redovisas ett överskott med 11 mnkr.

Dammsdal lämnar en prognos som är densamma som budget. Efter första kvartalet redovisas ett mindre överskott.

Nämnden för socialtjänst och vård lämnar ingen sammanhållen prognos i kvartalet. Hjälpmedelscentralen lämnar dock en prognos som avviker negativt från budget med 4 mnkr. Anledningen till det är att priserna har justerats så att intäkterna minskar i syfte att kompensera huvudmännen för föregående års överskott. Efter det första kvartalet är utfallet på budgeterad nivå.

Regional verksamhet

Regionstyrelsens har medel för beställning av kollektivtrafik. Prognosen är densamma som budget. Efter det första kvartalet är utfallet 4 mnkr bättre än budgeterat men ökade kostnader för tåg innebär en högre kostnadsnivå resten av året.

Regionala utvecklingsnämnden lämnar en prognos som avviker positivt från budget med 3 mnkr vilket beror på lägre kostnader för sjukresor. Efter första kvartalet redovisas ett överskott på 15 mnkr. Överskottet är främst hänförligt till lägre kostnader för tåg vilket bland annat beror på eftersläpning i fakturering från Mälardalstrafik.

Nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet lämnar en prognos som avviker negativt från budget med 5 mnkr vilket beror på intäktsbortfall kopplade till covid-19. Efter första kvartalet redovisas ett överskott med 3 mnkr. Överskottet är främst hänförligt till lägre personalkostnader under perioden.

Ledning och stöd

Regiondirektörens staber lämnar en prognos som avviker negativt från budget med 1 mnkr. Efter första kvartalet redovisas ett underskott på 11 mnkr. Underskottet är hänförligt till interna fördelningar som inte ännu är gjorda samt högre kostnader än budgeterat för friskvård och fritidsverksamhet.

Regionservice lämnar en prognos som avviker negativt från budget med 18 mnkr vilket delvis beror på inköp av förrådsvaror och ökade lokalkostnader kopplade till covid-19. Efter första kvartalet redovisas ett underskott på 6 mnkr och beror på att besparingskravet inte är genomfört till kvartalet. Verksamheten har istället behövt stärka upp med personal.

Region Sörmland IT lämnar en prognos som avviker negativt från budget med 2 mnkr. Efter första kvartalet redovisas ett underskott på 10 mnkr vilket beror på införandet av Windows 10 och inköp av PC som varit stort då behovet av distansarbete ökat under kvartalet.

Regiongemensamt lämnar en prognos som avviker positivt från budget med 170 mnkr. Överskottet är hänförligt pensioner och till oförutsedda medel som inte beräknas användas i budgeterad omfattning. Efter första kvartalet redovisas ett överskott på 17 mnkr.

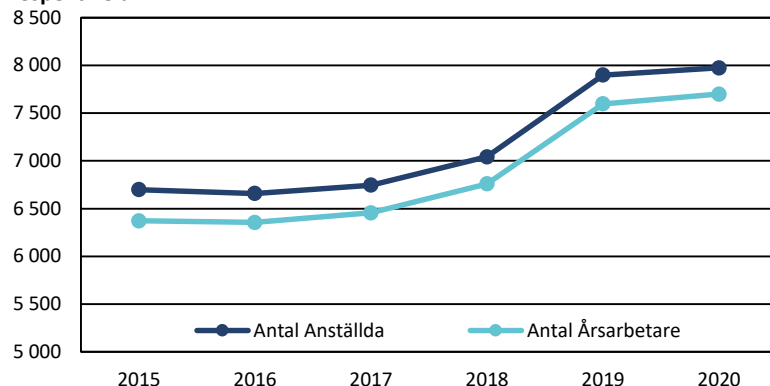
Personal

Nuvarande situation med covid-19 påverkar siffrorna utifrån flera aspekter. Vi ser flera skillnader mot föregående år som direkt kan härleds till covid-19. Det gäller antalet anställda inom specifika yrkeskategorier, främst i jämförelse med årsskiftet, och ökad sjukfrånvaro.

Antal anställda

Diagrammet visar utvecklingen av antalet anställda och årsarbetare redovisat vid första kvartalet respektive år. Den första januari 2016 bolagiserades D-data, vilket är en förklaring till minskningen mellan åren 2015 och 2016. Regionbildningen och avbolagiseringen är förklaringen till ökningen mellan 2018 och 2019.

Antal månadsavlönade anställda och årsarbetare vid första kvartalsskiftet respektive år *

* Observera att skalan inte börjar på noll.

Vid första kvartalet 2020 var antalet anställda 7 975 och antalet anställda årsarbetare 7 700, vilket är en ökning med 76 anställda och 103 årsarbetare jämfört med första kvartalet 2019. När årsarbetare ökar mer än antal anställda innebär det att sysselsättningsgraden har ökat. I jämförelse med årsskiftet ökade antalet anställda med 109 och årsarbetare med 113.

De yrkesgrupper som har ökat jämfört med föregående år är bland annat sjuksköterskor med 34 medarbetare och läkare med 19 medarbetare. Även paramedicin har ökat med 24 medarbetare. Undersköterskor, skötare m fl har minskat med 33 medarbetare. Jämfört med årsskiftet ökade undersköterskor, skötare m fl med 40 medarbetare, sjuksköterskor med 19, läkare med 8 och paramedicin med 16 medarbetare.

Antal anställda och årsarbetare mars 2020

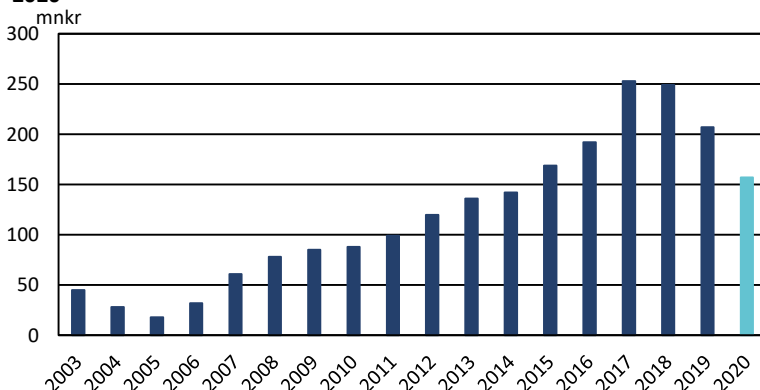
Yrkeskategori	Diff mot 2019		Diff mot 2019	
	Antal Anställda	mars	Antal Årsarbetare	mars
10 Ledning	398	5	397,3	5,0
15 Administration	1 294	26	1 256,9	31,9
20 Läkare	914	19	894,9	20,7
21 Sjuksköterska	1 993	34	1 925,5	39,6
22 Undersköterska, skötare m fl	1 807	- 33	1 718,7	- 24,8
23 Paramedicin	727	24	709,3	25,2
40 Utbildning och fritid	235	- 7	215,6	- 3,8
50 Teknik	178	- 4	175,5	- 3,5
52 Hantverk	81		79,1	
60 Kök	102	- 5	95,3	- 3,8
65 Städ	246	17	231,9	14,2
Totalsumma	7 975	76	7 700,0	102,9

Inhyrd personal

Kostnaden för inhyrd personal minskade i hälso- och sjukvården. Totalt uppgick kostnaden för inhyrd personal till ca 44 mnkr under första kvartalet, vilket är en minskning med cirka 11 mnkr jämfört med första kvartalet 2019.

Kostnaden för inhyrda sjuksköterskor uppgick till ca 13,2 mnkr, vilket innebar en minskning med ca 8,2 mnkr jämfört med första kvartalet 2019. Kostnaden för inhyrda läkare uppgick till ca 30,6 mnkr, vilket innebar en minskning med ca 1,2 mnkr jämfört med samma period under 2019. Prognosen för kostnaden för inhyrd personal uppgår i skrivande stund till cirka 157 mnkr för 2020.

Inhyrd personal i hälso- och sjukvården, kostnader per år samt prognos för 2020

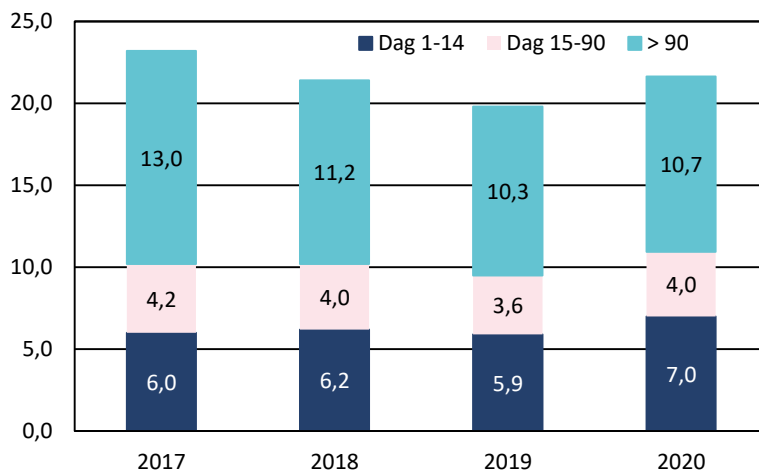
Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har ökat och den obligatoriska sjukfrånvaroredovisningen uppgick till 6,7 % för tolv månadersperioden, vilket är en ökning med 0,2 procentenheter jämfört med första kvartalet 2019. Det är fortsatt en bit från regionens mål på 6,0 %, samtidigt som ett arbete pågår med särskilt fokus på att arbeta med långtidssjukskrivna medarbetare.

Diagrammet visar utvecklingen av sjukdagar per anställd fördelat på olika tidsintervall beroende på när i sjukperioden frånvarodagarna infallit. Samtliga tidsintervall har ökat jämfört med mars 2019. Totalt uppgick antalet sjukdagar per anställd till 21,6 vilket var en ökning med 1,8 dagar jämfört med föregående tolv månadersperiod.

Andelen anställda med en upprepad sjukfrånvaro innebärande 6 eller fler sjukfrånvarotillfällen under tolv månadersperioden uppgick till 12,5 %, vilket var en ökning med 2,3 procentenheter jämför med mars 2019. I den nya rutinen för arbetsinriktad rehabilitering som tagits fram uppmärksammas korttidsfrånvaro redan vid tre sjuktillfällen på sex månader jämfört med tidigare då det var fyra tillfällen under en tolv månadersperiod.

Antal sjukdagar per anställd fördelat på tidsintervaller

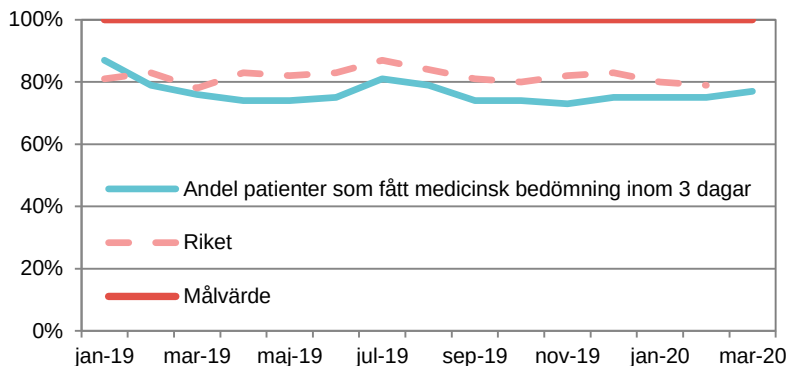

Tillgänglighet

Primärvård

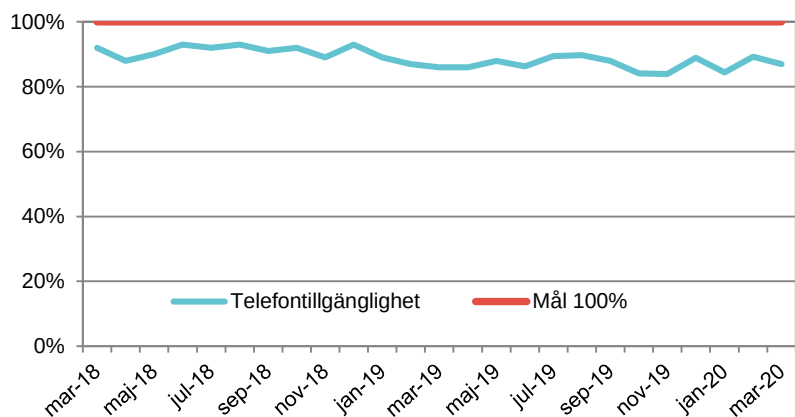
En person som kontaktar primärvården för ett nytt eller försämrat hälsoproblem har rätt till en medicinsk bedömning inom tre dagar. Bedömningen ska göras av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom primärvården. Under årets första tre månader når Region Sörmland inte målet, i genomsnitt fick 76 % av de som kontaktade primärvården under den perioden en medicinsk bedömning inom tre dagar, vilket är lägre än genomsnittet för riket. Under motsvarande period 2019 fick 81 % en medicinsk bedömning inom tre dagar.

Primärvård – andel patienter som fått medicinsk bedömning inom tre dagar

Enligt den nationella vårdgarantin, ska alla som ringer få kontakt med vårdcentralen för rådgivning och/eller tidsbokning samma dag. Under årets första tre månader nås inte målet, den genomsnittliga telefontillgängligheten i primärvården under perioden är 87 %, vilket är detsamma som föregående år under samma period. På nationell nivå mäts telefontillgängligheten på våren och hösten och det går därför inte att jämföra sig med riket då vi tittar på respektive månad.

Primärvård – genomsnittlig telefontillgänglighet

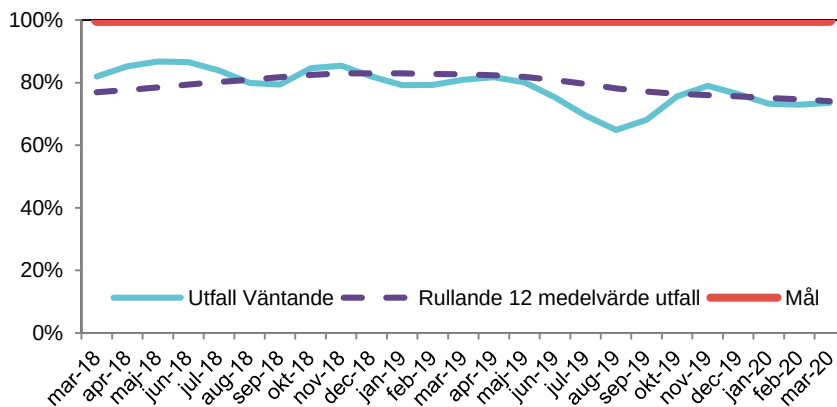
Specialiserad vård

Hälso- och sjukvård i rimlig tid innebär att ingen patient ska behöva vänta oskälig tid på vårdinsatser, som patienten har behov av. Enligt den nationella vårdgarantin ska alla patienter få ett förstabesök i den specialiserade vården inom 90 dagar och även efter beslut få en behandling inom 90 dagar. Under de tre första månaderna 2020 har Region Sörmland inte nått upp till de målen.

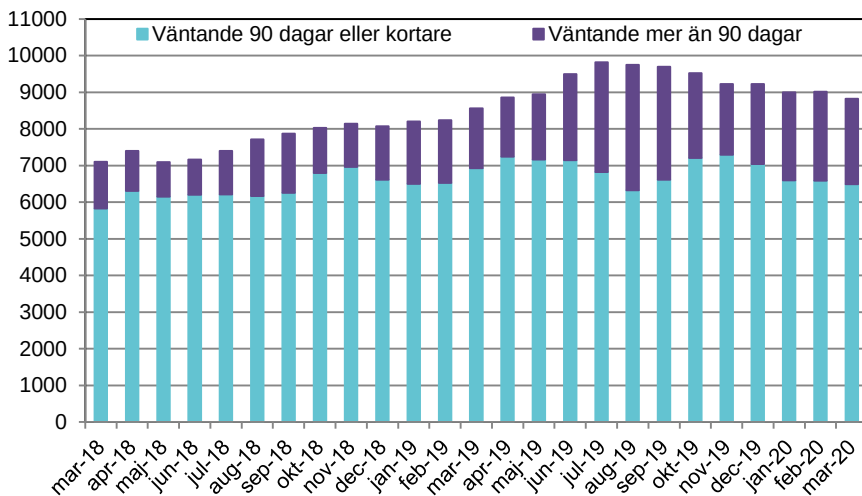
Andelen patienter som fått sitt nybesök inom 90 dagar under årets första tre månader, har legat på 73 %, vilket är lägre än samma period föregående år då andelen låg runt 80 %. (Riket februari 81 %, Sörmland 73 %.)

Antalet som väntar på nybesök har legat på ungefär samma nivå under årets tre första månader, i snitt var det drygt 8 900 väntande. Det är fler än under föregående år under samma period, då snittet var drygt 8 300 väntande. Det är en ökning av både de som väntat mer än 90 dagar och de som väntat 90 dagar eller kortare.

Specialiserad vård - nybesök
andel som väntat 90 dagar eller kortare

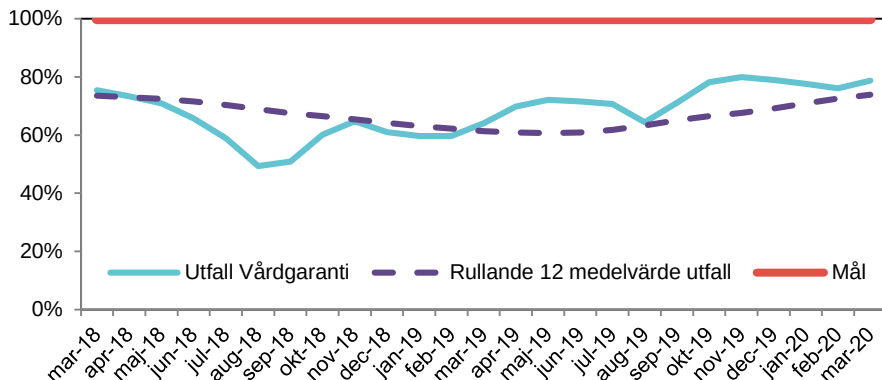
Specialiserad vård - nybesök
antal väntande kortare än 90 dagar och antal väntande längre än 90 dagar på nybesök

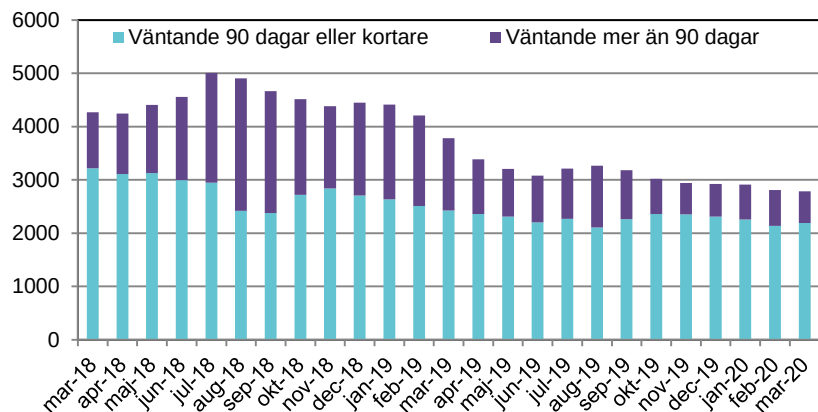
Specialiserad vård – behandling andel som väntat 90 dagar eller kortare

Under årets första tre månader var andelen som väntat på behandling 90 dagar eller kortare högre jämfört med samma period föregående år. Snittet för de tre månaderna är 78 % 2020, jämfört med 61 % under samma period 2019. (Riket februari 72 %, Sörmland 76 %.)

Specialiserad vård – behandling Antal patienter som väntat kortare än 90 dagar och antalet patienter som väntat längre än 90 dagar på behandling

Det har skett en liten minskning av antalet väntande till behandling, månad för månad under inledningen av 2020. I genomsnitt var det drygt 2 800 väntande, vilket kan jämföras med i genomsnitt drygt 4 100 som väntade samma period föregående år. Det är en minskning både av de som väntat 90 dagar eller kortare och de som väntat mer än 90 dagar

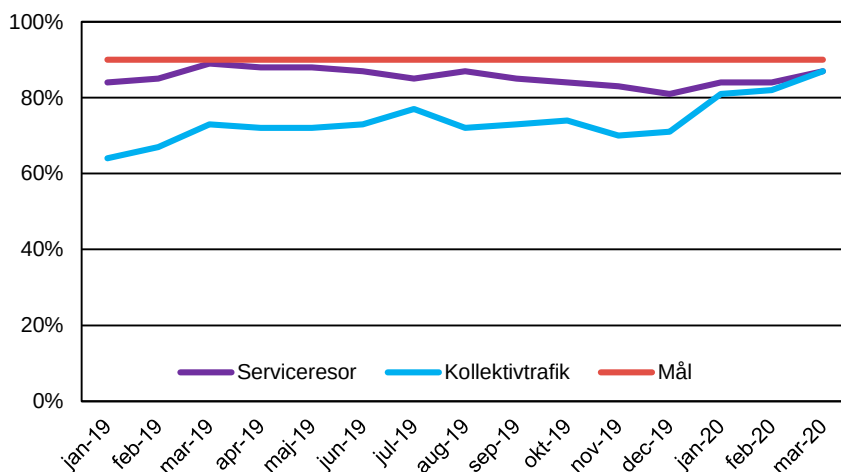
Kollektivtrafik

Punktligheten för serviceresorna ligger på samma nivå under årets första tre månader, som motsvarande period föregående år. I snitt har 85 % av serviceresorna varit i tid.

För kollektivtrafiken har punktligheten varit högre under årets första tre månader, jämfört med motsvarande period föregående år. Punktligheten under början av 2020 är i snitt 83 %, vilket är en ökning med 15 procentenheter jämfört med snittet för januari – mars 2019.

Punktlighet

Andel av serviceresorna och kollektivtrafiken som varit i tid

Vårdplatser

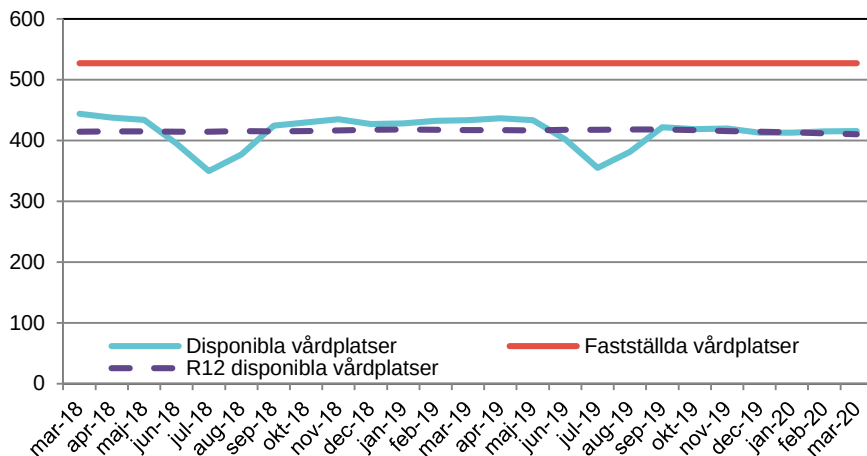
Fastställda vårdplatser är de platser som finns när sjukhusen har full kapacitet. Svårigheter att bemanna eller ombyggnationer kan minska antalet, liksom när platser måste hållas stängda till exempel på grund av vinterkräksjuka. De platser som har full bemanning och utrustning räknas som disponibla. Rätt dimensionering av platsantalet i förhållande till behovet av vårdplatser och typ av vårdplatser är viktigt för att undvika överbeläggningar och utlokaliserade patienter, vilket har betydelse för patient-säkerhet och produktiviteten.

Antal disponibla vårdplatser inom den somatiska vården är fortsatt färre än antal fastställda. Samtliga sjukhus i länet har stängda vårdplatser. Under årets tre första månader var antalet disponibla vårdplatser färre än under motsvarande period föregående år. Under perioden var antalet disponibla vårdplatser i snitt 414, vilket är 17 färre än föregående år. Det är framförallt på Kullbergsska sjukhuset som antalet disponibla vårdplatser har minskat.

Under årets första tre månader har antalet överbeläggningar per 100 disponibel vårdplats varit lägre än motsvarande period föregående år. I år har det i snitt varit drygt fyra överbeläggningar per 100 disponibel vårdplats vilket kan jämföras med knappt sju föregående år. Region Sörmland har under perioden något fler överbeläggningar än riket.

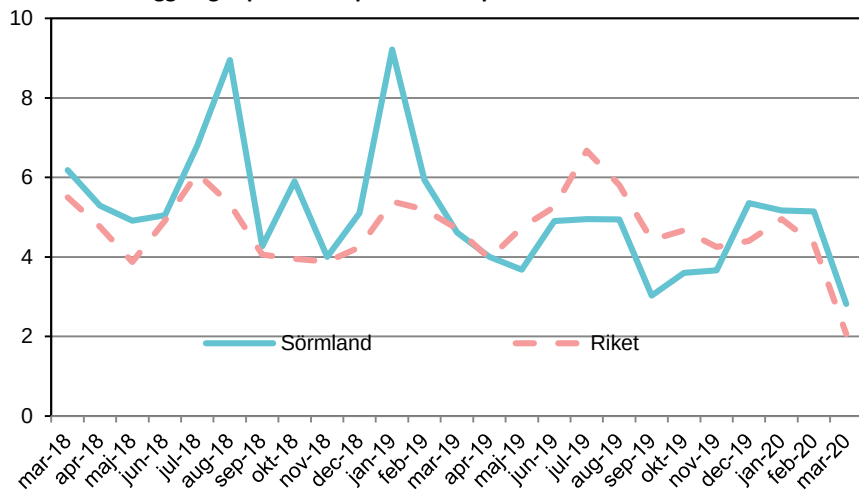
Antalet utlokaliserade patienter per 100 disponibel vårdplats har sedan slutet av 2018 varit lågt och legat omkring en utlokaliserad. Under samma period har Region Sörmland legat lägre än riket, som har legat runt två utlokaliserade. I mars 2020 noteras lägst antal utlokaliserade patienter per 100 disponibel vårdplats, med ett värde på 0,2, motsvarande uppgift för riket är 1,3.

Antal vårdplatser inom somatisk vård* - snitt per månad

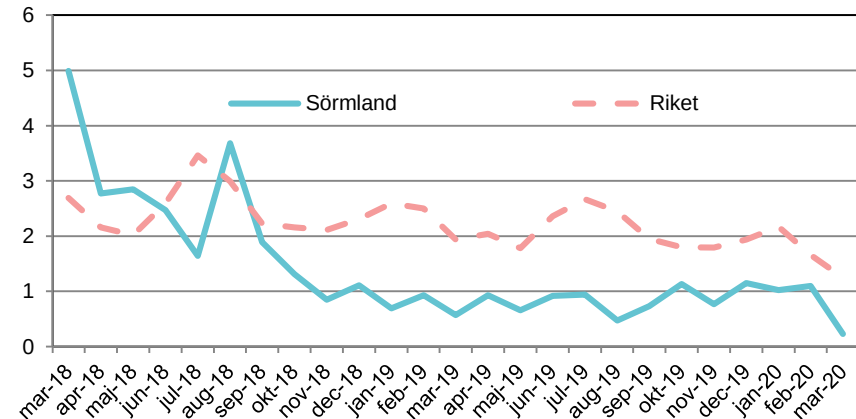

*Exkl Psyk, IVA, , Neo, BB,

Antal överbeläggningar per 100 disponibel vårdplats

Antal utlokaliserade per 100 disponibel vårdplats

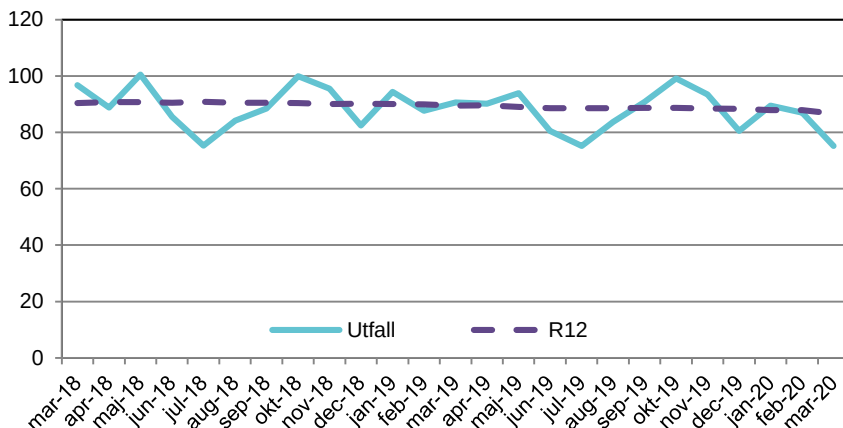

Produktion

Hälsa- och sjukvård

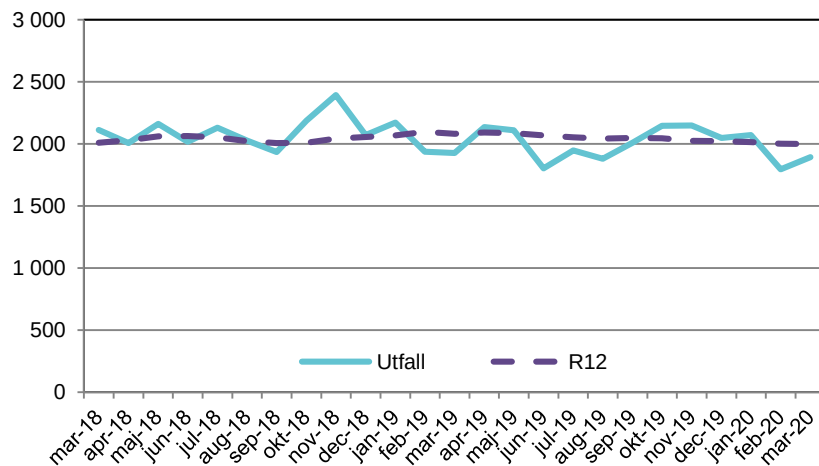
Under januari och februari var antalet läkarbesök per 1 000 invånare på samma nivå som motsvarande månad året tidigare, men i mars sjönk antalet till 75 läkarbesök per 1 000 invånare, vilket kan jämföras med 91 läkarbesök per 1 000 invånare i mars 2019. Det är framförallt under andra delen av mars som läkarbesöken har minskat.

Antal läkarbesök per 1 000 invånare inom specialistvård i regionens regi

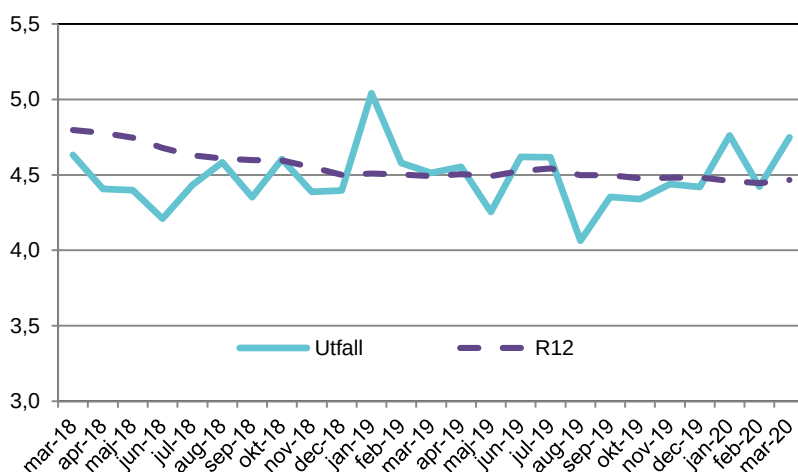
Under årets först tre månader har det genomförts färre besök per månad inom specialiserad sjukvård i hemmet (SSIH), jämfört med motsvarande period föregående år. Under första kvartalet 2020 genomfördes i snitt knappt 100 färre besök jämfört med första kvartalet 2019.

Specialistsjukvård i hemmet (SSIH) – Antal besök

Medelvårdtiden är ungefär den samma under årets första tre månader som under samma period föregående år. Medelvårdtiden för de tre månaderna är i snitt 4,6 dagar, vilket kan jämföras med 4,7 dagar föregående år.

Medelvårdtid antal dagar – somatiken exklusive Rehab NLN

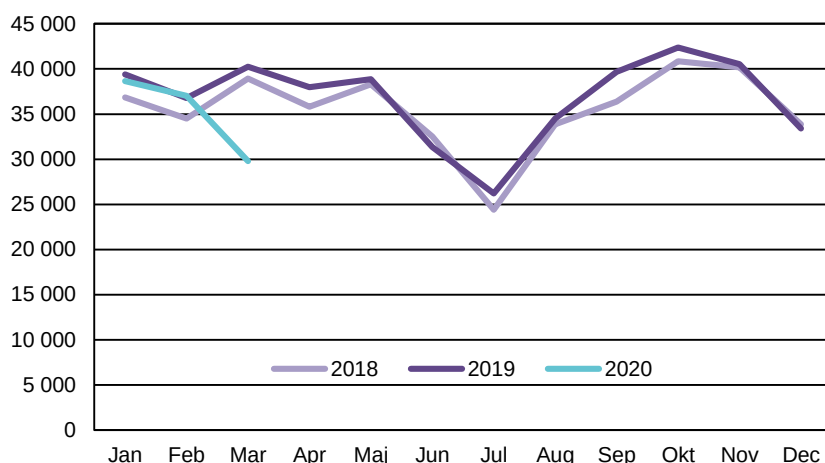

Kollektivtrafik

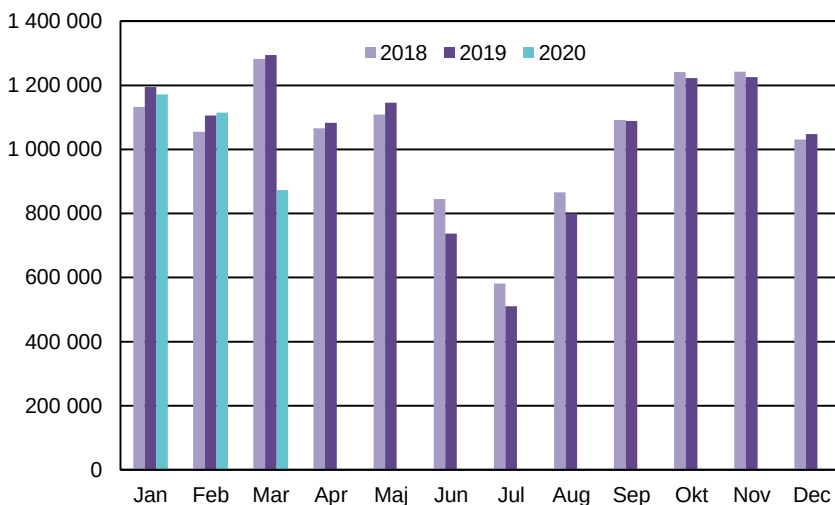
Under januari och februari låg antalet resor i särskild kollektivtrafik på samma nivå som motsvarande månader föregående år. I mars har antalet resor minskat med drygt 10 000 jämfört med mars 2019.

Antal resor särskild kollektivtrafik

Under årets två första månader var antalet påstigande i allmän kollektivtrafik buss ungefär lika många som motsvarande månader föregående år. Under mars, främst under andra halvan av månaden, har antalet resande minskat. Totalt har resandet minskat med 32 %. Stadstrafiken har minskat med 33 % och landsbygdstrafiken med 31 %.

Antal påstigande i allmän kollektivtrafik buss

Merkostnader och intäktsbortfall kopplade till covid-19

Förutsättningar

I denna rapport är syftet att ge en heltäckande bild av de merkostnader och intäktsbortfall som Region Sörmland kommer att påverkas av under året som en direkt följd av covid-19 pandemin. Till och med mars månad syns endast marginella effekter i ekonomin kopplade till covid-19. Anledningen till det är att pandemin endast påverkade under de två sista veckorna av kvartalet.

Antagandet i denna rapport är att Region Sörmland har effekter av covid-19 i 5,5 månader, det vill säga från mitten av mars till slutet av augusti. Effekterna beräknas avta efterhand till och med augusti månad. Vi har valt denna period eftersom det är den period som Sveriges kommuner och regioner (SKR) använt i sin senaste ekonomirapport. Det är dock sannolikt att en ökad belastning på grund av covid-19 kommer att kvarstå över en längre period än antaget.

Samtliga antaganden är behäftade med stor osäkerhet och är bedömningar som görs för tillfället med den information vi har nu. Rapporten kommer att revideras i samband med delårsrapporteringen. Utöver det som redovisas i rapporten har regionen även normala personalkostnader och bygger under denna period upp en vårdskuld i form av utebliven produktion. Beträffande dessa kostnader får vi återkomma i senare rapportering.

Region Sörmland har tagit initiativ avseende en nationell samordning av hur merkostnader och intäktsbortfall ska definieras för sektorn och ett sådant arbete kommer att hållas ihop av SKR. Regionen kommer att delta med kompetens i arbetet. En enkel rättvis metod skulle kunna vara en grundprincip som ersätter regioner i förhållande till hur hårt de olika regionerna har drabbats. Region Sörmland avser att ansöka om tilläggsmedel från staten gällande de merkostnader och intäktsbortfall som slutligen fastställs.

Merkostnader och intäktsbortfall kopplade till covid-19

tkr	Hälso- och sjukvård	Kollektiv- trafik	Kultur & utbildning	Region-gemensamt	TOTALT
Patient-, Trafikant och andra avgifter	-47 100	-11 500	-5 600		-64 200
Försäljning hälso- och sjukvård	-15 400				-15 400
Verksamhetens intäkter	-62 500	-11 500	-5 600	0	-79 600
Personalkostnader	-235 100		-200	-13 000	-248 300
Köpt verksamhet	-43 300				-43 300
Läkemedel	-6 300				-6 300
Lokalkostnader	-800				-800
Övriga kostnader (sjukvårdsmateriel mm)	-53 300			-7 000	-60 300
Verksamhetens kostnader	-338 800	0	-200	-20 000	-359 000
TOTALT MERKOSTNAD/INTÄKTSBORTFALL	-401 300	-11 500	-5 800	-20 000	-438 600

Hälso- och sjukvård

Patient-, Trafikant och andra avgifter

- Hälso- och sjukvården bedöms få 13,3 mnkr i intäktsbortfall vilket är hänförligt till uteblivna patientintäkter för läkarbesök. De uteblivna patientintäkterna beror antingen på inställda besök på initiativ av regionen eller att patienten väljer att inte komma.
- Folktandvården bedöms få 20,0 mnkr i intäktsbortfall kopplat till uteblivna patientintäkter. Vårdproduktionen har sedan covid-19 utbrottet minskat med 25–30 %. De mer omfattande behandlingarna flyttats fram.
- Hälsoval bedöms få 13,8 mnkr i intäktsbortfall vilket är hänförligt till uteblivna patientintäkter. Många besök bokas om från fysiska till digitala vilket genererar lägre intäkter.

Försäljning hälso- och sjukvård

- Hälso- och sjukvården bedöms få 10,0 mnkr lägre intäkter för utomlänsvård. Med utomlänsvård menas att patienter från andra län söker sig till Sörmland för att få vård. Detta bekostar patientens region.
- Hälsoval bedöms få 1,3 mnkr lägre intäkter för utomlänsvård på vårdcentralerna.
- Regionsjukhuset Karsudden bedöms få 4,1 mnkr i intäktsbortfall vilket beror på att man har tomställt en avdelning för patienter som fått covid-19. Detta medför att färre platser kan säljas än föregående år.

Personalkostnader

- Personalkostnader inom hälso- och sjukvården bedöms öka med 235,1 mnkr under året. Bedömningen är gjort utifrån den ekonomiska kodning som är gjord under perioden och ingångna avtal inom personalområdet. I grova drag så är de delar som ingår:
 - Utökad arbetstid och förstärkningsavtal för medarbetare på IVA 61,9 mnkr
 - 4:2-schema med utökad ob-ersättning helg 49,1 mnkr
 - Övertid och jourtid 70,3 mnkr
 - Förstärkning 1177, infektion, IVA-vård & vårdavdelningar, 26,3 mnkr
 - Inhyrd personal även från andra regioner, 21,0 mnkr
 - Förstärkt sommarersättning 6,5 mnkr

Köpt verksamhet

- Den köpta vården inom hälso- och sjukvården bedöms öka med 30,0 mnkr. Kostnaden är kopplad till de sörmländska patienter som skickats till andra län när trycket på sjukvården var som störst. Beloppet innefattar vård och transport för patienterna.
- Labbkostnaderna bedöms öka med 13,3 mnkr och avser corona-tester för patienter och personal. Framgent planeras för immunitetstester.

Läkemedel

- Läkemedel bedöms öka med 6,2 mnkr på grund av kraftigt ökad användning av "covid-relaterade läkemedel". För tillfället har de ökade kostnaderna balanserats upp av en minskad åtgång på andra läkemedel.

Lokalkostnader

- Lokalkostnaderna bedöms öka med 0,8 mnkr kopplat till städkostnader. Rutinen för städ av "covid-rum" kräver fler städtimmar.

Övriga kostnader (sjukvårdsmateriel mm)

- Skyddsutrustning har köpts in i stora mängder under perioden. Vissa kostnader uppkommer månatligen och vissa är av engångskaraktär. Regionsservice köper löpande in materiel, utöver vad som brukar handlas in, och beloppet bedöms till ca 6,7 mnkr/månad. Totalt blir det 36,3 mnkr. Exempel på artiklar som köps in är engångsvisir, skyddsrock, förkläde, andningsskydd, munskydd, handdesinfektion, undersökningshandske och gula boxar.
- Kostnader av engångskaraktär för regionsservice bedöms uppgå till ca 6,5 mnkr. Bland annat är det skyddsrockstillverkning, masker, centrallager, bårvagnar, inkubationsbox, containrar, tält samt transporter som har kostat.
- Övriga kostnader för hälso- och sjukvården bedöms öka med 10,0 mnkr. Det är bland annat infusionspumpar, krisutbildningar samt övrigt material som har kostat.
- Hälsoval bedöms ha merkostnader på ca 0,5 mnkr för framförallt digitala lösningar under perioden. Det är bland annat mobila team, plattform 24 samt digitala virtuella videorum som avses.

Kollektivtrafik

Patient-, Trafikant och andra avgifter

- Kollektivtrafiken bedöms tappa biljettintäkter på 11,5 mnkr. Det är den andel av intäkterna som hör till regionen. I detta scenario beräknas intäkterna se likadana ut fram till och med slutet av augusti för att sedan återgå till normal verksamhet.

Kultur och utbildning

Patient-, Trafikant och andra avgifter

- Kultur och utbildning bedöms tappa intäkter på 5,6 mnkr. De områden som omfattas i beloppet är: Restaurang Sörmlands museum och Nynäs slott, konferens Åsa folkhögskola och Sörmlands museum, butiksförsäljning Sörmlands museum, Internat + kost Ökna gymnasium, vandrarhemmet Nynäs, sommarkurser Åsa folkhögskola samt produktioner Scenkonst Sörmland.

Personalkostnader

Personalkostnaderna på kultur och utbildning bedöms öka med 0,2 mnkr vilket beror på övertid inom olika yrkeskategorier.

Regiongemensamt

Personalkostnader & övriga kostnader

- Ett förslag är framtaget gällande "Satsningar som Region Sörmland gör riktat till alla medarbetare vars vardag på olika sätt påverkats av coronapandemin". Förslaget omfattar en ökning av friskvårdsbidraget och ett presentkort till medarbetarna i regionen. Förslaget bedöms öka personalkostnader med ca 13,0 mnkr och övriga kostnader med ca 7,0 mnkr.

Investeringar

Region Sörmland kommer att investera närmare 16 mnkr under året i något som kan ses som akutinvesteringar på grund av Covid-19. Det är framförallt ventilatorer och narkosapparater som står för de stora summorna.

Vi har i det här fallet valt att titta på utgifterna istället för totala avskrivningar.

Investering	Belopp
Ventilatorer	4,5 mnkr
Sängar	1,5 mnkr
Patientövervakning	3,0 mnkr
Narkosapparat	7,0 mnkr
TOTALT	16,0 mnkr

REGION
SÖRMLAND